

บทที่ 4

ผลของการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการแก้ไขปัญหาความยากจนในจังหวัดลำพูนและหาแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหามาตรการดำเนินงานของโครงการ ปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อความสำเร็จของโครงการก็คือ ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ของครัวเรือนเป้าหมายเองที่มีความแตกต่างกัน เช่น ระดับรายได้ จำนวนเงินที่กู้ยืม จำนวนแรงงาน ระยะเวลาในการกู้ยืม รายจ่ายของครัวเรือน หรือสัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้ เป็นต้น

ตัวแปรตาม ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ความสำเร็จของโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน กล่าวคือ ความสำเร็จของโครงการหมายถึง การวัดกลุ่มตัวอย่างครัวเรือนในโครงการ ถ้าครัวเรือนที่มีรายได้จากการกู้ยืมเงินจากโครงการ กข.คจ. ไปประกอบอาชีพ แล้วทำให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นจากปีที่ 1 จำนวน 5,000 บาท เป็นจำนวน 9,000 บาท ในปีที่ 2 จำนวน 12,000 บาท ในปีที่ 3 และจำนวน 15,000 บาทในปีที่ 4 ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อ 25 ซึ่งเป็นข้อมูลการวัดรายได้ของ ครัวเรือนยากจนที่เข้าร่วมโครงการ กข.คจ. ส่วนครัวเรือนที่ไม่ได้มีรายได้เพิ่มขึ้นในลักษณะดังกล่าว ถือว่าเป็นความไม่สำเร็จของโครงการ

ตัวแปรอิสระ ที่ได้ร่วมนำมาเข้ามาร่วมวิเคราะห์ รวมทั้งสิ้น 6 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนคนที่ใช้แรงงานในครัวเรือน รายได้ต่อปีของครัวเรือนก่อนเข้าร่วมโครงการ จำนวนเงินที่กู้ยืมจากโครงการ กข.คจ. รายได้จากการใช้เงินกู้ยืมลงทุนในอาชีพนั้น ๆ ระยะเวลาตั้งแต่ได้รับเงินยืมจากโครงการ กข.คจ. จนถึงขายผลผลิตได้ และสัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้ของครัวเรือนปี

นอกจากนั้น ตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลต่อความสำเร็จของโครงการนี้ แต่ยังไม่ทราบทิศทางความสัมพันธ์ที่แน่นอน แต่น่าที่จะมีผลต่อความสำเร็จได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การคัดเลือกอาชีพ และประสิทธิภาพของคณะกรรมการสภาตำบล คณะกรรมการหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานว่าจะมีส่วนทำให้การดำเนินงานของครัวเรือนยากจนประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด

โดยในบทนี้จะเป็นการนำเสนอและวิเคราะห์ผลที่ได้จากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการรายงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ โดยผู้ศึกษาได้ใช้ปัจจัยที่คาดว่าจะก่อให้เกิดผลสำเร็จของ โครงการดังกล่าวข้างต้นมาประเมินผลการดำเนินงานแล้วทดสอบว่าปัจจัยต่างๆ นั้นสามารถอธิบายความสำเร็จของโครงการได้มากน้อยเพียงใด โดยใช้วิธีการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยวิธีไคสแควร์ (Chi-square Technique) ทำให้ทราบรายละเอียดที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม (Socio-economic Characteristics) ของครัวเรือนยากจนกลุ่มเป้าหมายที่มีผลต่อความสำเร็จของ โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนในจังหวัดลำพูน ดังนี้

4.1 ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม

4.1.1 เพศ

เพศเป็นลักษณะทั่วไปอย่างหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดความสำเร็จของโครงการ กข.คจ. จากตารางที่ 4.1 การคำนวณค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 16.34 อัตราความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 1 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าในตาราง จึงสรุปได้ว่า เพศมีผลต่อความสำเร็จของโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อจำแนกตามผลความสำเร็จและไม่สำเร็จของการดำเนินโครงการ กข.คจ. ในจังหวัดลำพูน พบว่า ในกลุ่มของเพศชาย (หัวหน้าครัวเรือน) ที่เข้าร่วมโครงการ กข.คจ. และประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการมีจำนวนถึงร้อยละ 54.35 ในขณะที่ไม่ประสบความสำเร็จร้อยละ 45.65 ในขณะที่เดียวกันจากตัวอย่างที่สำรวจ กรณีกลุ่มของเพศหญิง (หัวหน้าครัวเรือน) ทั้งหมด 48 ตัวอย่าง มีเพียงร้อยละ 22.12 เท่านั้นที่ประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการ กข.คจ. อีกถึงร้อยละ 77.08 ของกลุ่มเพศหญิงไม่ประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการ กข.คจ. เหตุผลที่เพศชายประสบความสำเร็จมากกว่าเพศหญิง เนื่องจากสภาพร่างกายที่แข็งแรงกว่า มีความอดทนในการทำงานที่ต้องใช้แรงงานมากกว่าเพศหญิง ประสบการณ์การทำงานจะมีมากกว่าเพศหญิง เหตุผลที่เพศหญิงเป็นหัวหน้าครัวเรือน เนื่องจากปัญหาการหย่าร้าง ปัญหาสามีไปทำงานต่างจังหวัด/ต่างประเทศ นอกจากนี้ สภาพสังคมปัจจุบัน เพศหญิงจะครองความเป็นโสดมากขึ้น ดังนั้นควรจะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านสตรีได้เข้าไปดูแลให้คำแนะนำแนวทางการประกอบอาชีพ แก่หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศหญิง เพื่อจะได้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของโครงการในระยะต่อไปได้

ตารางที่ 4.1 จำนวนตัวอย่างแยกตามเพศ จำแนกตามผลความสำเร็จของโครงการและ
ไม่ประสบผลสำเร็จของโครงการฯ

หน่วย : ราย

ผลความสำเร็จ ของโครงการฯ	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
สำเร็จ	150 (54.35)	11 (22.92)	161 (49.69)
ไม่สำเร็จ	126 (45.65)	37 (77.08)	163 (50.31)
รวม	276 (100.00)	48 (100.00)	324 (100.00)

ค่า chi - square = 16.34 df = 1

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงจำนวนร้อยละตามผลการดำเนิน โครงการ
(สำเร็จ/ไม่สำเร็จ)

4.1.2 อายุ

อายุของครัวเรือนยากจนที่กู้ยืมเงินเพื่อลงทุนประกอบอาชีพตามโครงการ กข.คจ. เป็นปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่กำหนดผลสำเร็จและไม่สำเร็จของโครงการฯ จากตารางที่ 4.2 การคำนวณค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 74.02 อัตราความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 3 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าในตาราง จึงสรุปได้ว่า อายุมีผลต่อความสำเร็จของโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อจำแนกตามผลความสำเร็จและไม่สำเร็จของการดำเนินโครงการ กข.คจ. ในจังหวัดลำพูน พบว่ากลุ่มผู้ประสบผลสำเร็จจะมีอายุโดยเฉลี่ยระหว่าง 35-45 ปี ในขณะที่กลุ่มผู้ไม่ประสบผลสำเร็จจะมีอายุโดยเฉลี่ยต่ำกว่า 35 ปีลงมา เมื่อพิจารณาต่อไป เฉพาะในกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนยากจนที่กู้ยืมเงินโครงการฯ

จากการสำรวจตัวอย่าง ช่วงอายุต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 74 ตัวอย่าง จะประสบผลสำเร็จเพียง 16 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 21.62 ในขณะที่กลุ่มช่วงอายุเดียวกันแต่ไม่สำเร็จในการดำเนินงานมากถึง 58 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 78.38 เหตุผลที่กลุ่มผู้ประสบผลสำเร็จจะมีอายุโดยเฉลี่ยระหว่าง 35-45 ปี เนื่องจากเป็นช่วงวัยกำลังทำงาน เป็นช่วงอายุที่มีความพร้อมในด้านร่างกาย สติปัญญา และสุขภาพ ประกอบกับเป็นวัยที่มุ่งทำงานเพื่อเลี้ยงครอบครัว เป็นวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง และส่วนใหญ่จะคิดถึงความสำเร็จของชีวิตครอบครัวเป็นหลัก

ตารางที่ 4.2 จำนวนตัวอย่างแยกตามช่วงอายุจำแนกตามผลความสำเร็จของโครงการ และไม่ประสบผลสำเร็จของโครงการ

หน่วย : ราย

ผลความสำเร็จ ของโครงการ	ช่วงอายุ				รวม
	ต่ำกว่า 35 ปี	35-40 ปี	46-55 ปี	55 ปีขึ้นไป	
สำเร็จ	16 (21.62)	73 (79.35)	51 (61.45)	21 (28.00)	161 (49.69)
ไม่สำเร็จ	58 (78.38)	19 (20.65)	32 (38.55)	54 (72.00)	163 (50.31)
รวม	74 (100.00)	92 (100.00)	83 (100.00)	75 (100.00)	324 (100.00)

ค่า chi - square = 74.02 df = 3

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงจำนวนหรือ ร้อยละตามผลการดำเนินโครงการ
(สำเร็จ/ไม่สำเร็จ)

All rights reserved

4.1.3 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาในที่นี้หมายถึงระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลสำคัญต่อการตัดสินใจของครัวเรือน โดยแบ่งระดับการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาตอนต้น และกลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาตอนต้นขึ้นไป พบว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาตอนต้นจะประสบความสำเร็จมากกว่า จากตารางที่ 4.3 การคำนวณค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 76.98 อัตราความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 1 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าในตาราง จึงสรุปได้ว่า ระดับการศึกษามีผลต่อความสำเร็จของโครงการและระดับการศึกษา

ตารางที่ 4.3 จำนวนตัวอย่างแยกตามระดับการศึกษาจำแนกตามผลความสำเร็จของโครงการ และ ไม่ประสบความสำเร็จของโครงการ

ผลความสำเร็จ ของโครงการ	ระดับการศึกษา		หน่วย : ราย
			รวม
	ต่ำกว่าประถมศึกษาตอนต้น	สูงกว่าประถมศึกษาตอนต้น	
สำเร็จ	64 (31.07)	97 (82.20)	161 (49.69)
ไม่สำเร็จ	142 (68.93)	21 (17.80)	163 (50.31)
รวม	206 (100.00)	118 (100.00)	324 (100.00)

ค่า chi - square = 76.98

df = 1

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงจำนวนร้อยละตามผลการดำเนินโครงการ

(สำเร็จ/ไม่สำเร็จ)

ที่สูงกว่าประถมศึกษาตอนต้นขึ้นไป จะมีผลต่อความสำเร็จของโครงการ เพราะหัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาตอนต้นจะมีโอกาสที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ประกอบอาชีพของตนเองมากกว่า โอกาสที่จะใช้ความรู้ที่มีอยู่เลือกประกอบอาชีพที่ไม่เสี่ยงต่อการขาดทุน มีความรู้ในการศึกษาความเคลื่อนไหวของตลาดและผู้ซื้อหรือผู้บริโภคสินค้าของตนเองได้มากกว่า โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จจึงมีมากกว่า

4.1.4 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้แรงงาน

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้แรงงานในที่นี้ หมายถึง จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งสามารถช่วยแรงงานภายในครอบครัวได้ตามหลักเกณฑ์ที่ใช้ในงานพัฒนาชุมชน การศึกษานี้ได้จัดกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม ทั้งนี้ได้ตั้งเกณฑ์อายุของวัยทำงานไว้ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จากข้อมูลพบว่า จำนวนของสมาชิกในครอบครัวที่ใช้แรงงานมีผลต่อความสำเร็จของโครงการ จากตารางที่ 4.4 การคำนวณค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 33.36 อัตราความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 2 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าในตาราง จึงสรุปได้ว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้แรงงานมีผลต่อความสำเร็จของโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อจำแนกตามผลความสำเร็จและไม่สำเร็จของโครงการ พบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้แรงงานจำนวน 1-5 คน จะประสบผลสำเร็จตามโครงการเพียงร้อยละ 31.34 ไม่ประสบผลสำเร็จร้อยละ 65.06 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้แรงงานจำนวน 6-10 คน ประสบความสำเร็จร้อยละ 63.74 ไม่ประสบผลสำเร็จร้อยละ 36.26 ส่วนจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้แรงงานจำนวน 10 คนขึ้นไป จะประสบผลสำเร็จร้อยละ 27.12 ไม่ประสบผลสำเร็จร้อยละ 72.88 เหตุผลที่จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้แรงงานจำนวน 6-10 คนจะประสบผลสำเร็จตามโครงการมากกว่า เพราะมีความได้เปรียบของกำลังแรงงานร่วมกันในการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนจึงมีสูง โอกาสที่จะประสบความสำเร็จจึงมีสูงกว่า ครัวเรือนที่มีจำนวนคนในวัยแรงงานน้อย เช่น ครัวเรือนที่คนในวัยแรงงานอพยพไปรับจ้างประกอบอาชีพต่างจังหวัด เป็นต้น

ตารางที่ 4.4 จำนวนตัวอย่างแยกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้แรงงาน จำแนกตามผลความสำเร็จของโครงการและไม่ประสบผลสำเร็จของโครงการ

ผลความสำเร็จ ของโครงการ	จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้แรงงาน			หน่วย : ราย
	1-5 คน	6-10 คน	10 คนขึ้นไป	รวม
	สำเร็จ	29 (31.34)	116 (63.74)	16 (27.12)
ไม่สำเร็จ	54 (65.06)	66 (36.26)	43 (72.88)	163 (30.31)
รวม	83 (100.00)	182 (100.00)	59 (100.00)	324 (100.00)

ค่า chi - square = 33.36 df = 2

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึง จำนวนร้อยละตามผลการดำเนินโครงการ (สำเร็จ/ไม่สำเร็จ)

4.1.5 อาชีพ

อาชีพในที่นี้ หมายถึง อาชีพที่ครัวเรือนยากจนได้กู้ยืมเงินไปลงทุนประกอบอาชีพ การศึกษานี้ได้จัดกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วยอาชีพเกษตรกร อาชีพ ค้าขาย อาชีพ อื่น ๆ เช่น รับจ้าง เป็นต้น จากข้อมูลพบว่า อาชีพมีผลต่อความสำเร็จของโครงการ จากตารางที่ 4.5 การคำนวณค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 23.57 อัตราความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 2 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ค่าไคสแควร์ที่คำนวณ ได้มีค่ามากกว่าค่าในตาราง จึงสรุปได้ว่า อาชีพ มีผลต่อความสำเร็จของโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อจำแนกตามผลความสำเร็จและไม่สำเร็จของโครงการ พบว่าในกลุ่มผู้ประกอบอาชีพการเกษตร จะประสบผลสำเร็จ

คิดเป็นร้อยละ 40.47 ไม่ประสบความสำเร็จร้อยละ 59.53 กลุ่มผู้ประกอบการค้าขาย จะประสบความสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 72.31 ไม่ประสบความสำเร็จเพียงร้อยละ 27.69 กลุ่มผู้ประกอบการอื่น ๆ ประสบความสำเร็จร้อยละ 61.36 ไม่ประสบความสำเร็จร้อยละ 38.63 เหตุผลที่อาชีพที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด ได้แก่ อาชีพค้าขายสินค้าเพื่อการเกษตร สินค้าเพื่ออุปโภคบริโภค เพราะว่าหัวหน้าครัวเรือนสามารถใช้เงินทุนที่กู้ยืมจากโครงการได้จำนวนรอบได้มากกว่าสามารถทำรายได้มีเงินหมุนใช้ในการประกอบอาชีพทุกวัน ซึ่งต่างจากอาชีพการเกษตร ต้องใช้เงินทุนในการประกอบอาชีพแต่ละชนิดนานกว่า โอกาสจะหมุนรอบการใช้เงินน้อยกว่า ความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ แต่ครัวเรือนจึงน้อยกว่าอาชีพค้าขาย และเกษตรกรส่วนใหญ่ในชนบทจะประกอบอาชีพการเกษตรเป็นหลัก โอกาสจะประสบความสำเร็จตามโครงการจึงมีน้อยกว่า

ตารางที่ 4.5 จำนวนตัวอย่างแยกตามอาชีพจำแนกตามผลความสำเร็จของโครงการและไม่ประสบความสำเร็จของโครงการ

ผลความสำเร็จ ของโครงการ	อาชีพ			หน่วย : ราย
	การเกษตร	ค้าขาย	อื่น ๆ	รวม
สำเร็จ	87 (40.7)	47 (72.31)	27 (61.36)	161 (49.69)
ไม่สำเร็จ	128 (59.53)	18 (27.69)	17 (38.63)	163 (50.31)
รวม	215 (100.00)	65 (100.00)	44 (100.00)	324 (100.00)

ค่า chi-square = 23.57 df = 2

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึง จำนวนร้อยละตามผลการดำเนินโครงการ
(สำเร็จ/ไม่สำเร็จ)

นอกจากนี้จากการศึกษาแยกเป็นรายอาชีพ พบว่าครัวเรือนที่เลือกประกอบอาชีพค้าขายทั้งหมด 65 ราย เดิมจะประกอบอาชีพทางการเกษตรอยู่ก่อนแล้วจำนวน 34 ราย ในจำนวน 34 รายนี้ จะกู้เงินไปประกอบอาชีพค้าขายได้สำเร็จถึง 29 ราย ไม่ประสบผลสำเร็จเพียง 5 ราย ส่วนครัวเรือนที่เลือกประกอบอาชีพการเกษตรทั้งหมด 215 ครัวเรือน ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมด ประกอบอาชีพการเกษตรอยู่แล้ว เนื่องจากไม่มีความมั่นใจในอาชีพอื่น ๆ จึงประกอบอาชีพที่มีความเคยชิน แม้จะไม่ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพเท่าที่ควรก็ตาม อีกประการหนึ่ง หากจะให้การประกอบอาชีพการเกษตรให้ได้ผลผลิตดี รัฐบาล/หน่วยงานอื่น ควรจะเข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องตลาด/ธุรกิจ ด้วย

4.1.6 รายได้ของครัวเรือนก่อนเข้าร่วมโครงการ (ต่อคนต่อปี)

รายได้ หมายถึง เงินรายได้สุทธิที่ได้จากการประกอบอาชีพตามโครงการ กข.คจ. จากการศึกษาพบว่ารายได้ของครัวเรือนก่อนเข้าร่วมโครงการ (ต่อคนต่อปี) มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ จากตารางที่ 4.6 การคำนวณค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 148.39 อัตราความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 3 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าในตาราง จึงสรุปได้ว่า รายได้ของครัวเรือนก่อนเข้าร่วมโครงการ (ต่อคนต่อปี) มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อจำแนกตามผลความสำเร็จของโครงการ พบว่า รายได้ของครัวเรือนก่อนเข้าร่วมโครงการต่อคนต่อปี ในกลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 3,000 บาท จะประสบผลสำเร็จร้อยละ 12.68 ไม่ประสบผลสำเร็จถึงร้อยละ 87.32 กลุ่ม ที่มีรายได้ 3,001 - 4,000 บาท ประสบผลสำเร็จร้อยละ 70.34 ไม่ประสบผลสำเร็จร้อยละ 29.66 กลุ่มที่มีรายได้ 4,000 บาท ขึ้นไป ประสบผลสำเร็จร้อยละ 93.75 ไม่ประสบผลสำเร็จร้อยละ 6.25 กลุ่มที่มีรายได้ เหตุผลที่ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการที่มีรายได้มากอยู่แล้วจะประสบผลสำเร็จมากกว่า เพราะมีทุนสำรองสมทบรวมกับเงินทุนที่กู้ยืมเงินจากโครงการ ทำให้ครัวเรือนดังกล่าวมีทุนดำเนินการประกอบอาชีพสูง โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จจึงมีมากกว่า ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยก่อนเข้าร่วมโครงการน้อย ทำให้มีทุนดำเนินการน้อย โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จจึงมีน้อยกว่า

ตารางที่ 4.6 จำนวนตัวอย่างแยกตามรายได้ของครัวเรือนต่อปี จำแนกตามผลความสำเร็จของโครงการและไม่ประสบความสำเร็จของโครงการ

หน่วย : ราย

ผลความสำเร็จของโครงการ	รายได้ของครัวเรือนต่อคนต่อปี (ก่อนเข้าร่วมโครงการ)			รวม
	ไม่เกิน 3,000	3,001-4,000	4,000 ขึ้นไป	
สำเร็จ	18 (12.68)	83 (70.34)	60 (93.75)	161 (49.69)
ไม่สำเร็จ	124 (87.32)	35 (29.66)	4 (6.25)	163 (50.31)
รวม	142 (100.00)	118 (100.00)	64 (100.00)	324 (100.00)

ค่า chi-square = 148.39 df = 2

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงจำนวนร้อยละตามผลการคำนวณโครงการ(สำเร็จ/ไม่สำเร็จ)

4.1.7 สัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้ (ต่อคนต่อปี)

สัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้ ในที่นี้หมายถึง การเปรียบเทียบรายจ่ายของครัวเรือนยากจนที่ได้ใช้จ่ายภายในครอบครัว คิดเฉลี่ยรายจ่ายต่อคนต่อปี เปรียบเทียบกับรายได้ของครัวเรือนยากจนที่สมาชิกทุกคนในครอบครัวหาได้ นำมาคิดเฉลี่ยรายจ่ายต่อคนต่อปี เพื่อหาสัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้ จากตารางที่ 4.1.7 ได้แบ่งสัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้ออกเป็น 2 อัตราส่วน พบว่ากลุ่มครัวเรือนยากจนที่ประสบความสำเร็จตามโครงการส่วนใหญ่จำนวน 161 ครัวเรือน จะมีสัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้ค่า จากการคำนวณหาค่าสัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้จะอยู่ในระหว่างอัตราส่วนน้อยกว่า 1.00 ในขณะที่เดียวกัน พบว่าครัวเรือนที่ไม่ประสบความสำเร็จตามโครงการ

จะมีสัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้สูง ส่วนใหญ่ทั้งหมด 163 ครั้งเรือนมีสัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้สูงกว่า 1.00

ตารางที่ 4.7 สัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้ จำแนกตามผลความสำเร็จของโครงการและไม่ประสบความสำเร็จของโครงการ

ผลความสำเร็จ ของโครงการ	สัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้ต่อปี		รวม
	น้อยกว่า 1.00	มากกว่า 1.00	
สำเร็จ	161 (100.00)	-	161 (49.69)
ไม่สำเร็จ	-	163 (100.00)	163 (50.31)
รวม	161 (100)	163 (100.00)	324 (100.00)

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ หมายถึง จำนวนร้อยละตามผลดำเนินการโครงการ (สำเร็จ/ไม่สำเร็จ)

4.1.8 จำนวนเงินกู้ยืมจากโครงการ

เมื่อศึกษาถึงปริมาณจำนวนเงินยืมเพื่อนำมาลงทุนในโครงการ พบว่า จำนวนเงินกู้ยืมจากโครงการ มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ จากตารางที่ 4.8 การคำนวณค่าไคสแควร์ มีค่าเท่ากับ 106.06 อัตราความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 3 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าในตาราง จึงสรุปได้ว่า จำนวนเงินกู้จากโครงการ มีผลต่อความสำเร็จของโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อจำแนกตามผลความสำเร็จของโครงการ พบว่า กลุ่มที่กู้ยืมเงินจากโครงการต่ำกว่า 5,000 บาท จะประสบผลสำเร็จคิดเป็น

ร้อยละ 24.64 ไม่ประสบความสำเร็จคิดเป็นร้อยละ 75.36 ในขณะที่กลุ่มที่กู้ยืมจากโครงการไปมากตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไป จะประสบผลสำเร็จถึงร้อยละ 93.94 ไม่ประสบผลสำเร็จเพียงร้อยละ 6.06 เหตุผลที่ครัวเรือนที่กู้เงินจากโครงการสูงประสบผลสำเร็จมากกว่า เพราะว่าการลงทุนประกอบอาชีพใด ๆ หากมีจำนวนเงินลงทุนดำเนินการสูง ย่อมมีโอกาสที่จะสามารถลงทุนในอาชีพดังกล่าวได้มาก เมื่อเงินลงทุนดำเนินการสูง ย่อมมีโอกาสที่จะสามารถลงทุนในอาชีพดังกล่าวได้มาก เมื่อเงินลงทุนมาก ความสำเร็จหรือรายได้ย่อมจะมีมากกว่าครัวเรือนที่มีจำนวนเงินลงทุนน้อย

ตารางที่ 4.8 จำนวนตัวอย่างแยกตามจำนวนเงินกู้ยืมจากโครงการ จำแนกตามผลความสำเร็จของโครงการและไม่ประสบผลสำเร็จของโครงการ

ผลความสำเร็จ ของโครงการ	จำนวนเงินกู้ยืมจากโครงการ				รวม
	ต่ำกว่า 5,000	5,001-10,000	10,001-20,000	20,000 ขึ้นไป	
	สำเร็จ	17 (24.64)	42 (30.75)	71 (84.52)	
ไม่สำเร็จ	52 (75.36)	96 (69.57)	13 (15.48)	2 (6.06)	163 (50.31)
รวม	69 (100.00)	138 (100.00)	84 (100.00)	33 (100.00)	324 (100.00)

ค่า chi - square = 106.06 df = 3

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึง จำนวนร้อยละตามผลการดำเนินโครงการ
(สำเร็จ/ไม่สำเร็จ)

4.1.9 ระยะเวลาการกู้ยืมเงินจนถึงขายผลผลิตได้

เมื่อพิจารณาถึงระยะเวลาที่ครัวเรือนเป้าหมายได้รับเงินยืมจากโครงการ จนถึงขายผลผลิตได้ พบว่า มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ จากตารางที่ 4.9 การคำนวณค่าไคสแควร์ มีค่าเท่ากับ 44.74 อัตราความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 2 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าในตารางจึงสรุปได้ว่า ระยะเวลาการกู้ยืมเงินจนถึงขายผลผลิตได้ มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ พบว่า กลุ่มที่กู้ยืมเงินไปลงทุนมีระยะเวลาการกู้ยืมเงิน 1 ปี จะประสบผลสำเร็จร้อยละ 45.72 ไม่ประสบผลสำเร็จ 54.78 กลุ่มที่กู้ยืมเงินไปลงทุนระยะเวลากู้ยืม 1-3 ปี จะประสบผลสำเร็จร้อยละ 68.98 ไม่ประสบผลสำเร็จร้อยละ 31.11 กลุ่มที่กู้ยืมเงินโครงการ ระยะเวลาการกู้ยืมเงิน 3 ปีขึ้นไป จะประสบผลสำเร็จเพียงร้อยละ 21.62 ไม่ประสบผลสำเร็จร้อยละ 78.38 เหตุผลที่ระยะเวลาการกู้ยืมเงินจนถึงขายผลผลิตได้ หากใช้ระยะเวลานาน โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จจะมีน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับครัวเรือนยากจนที่ใช้เงินทุนไปประกอบอาชีพที่ใช้ระยะเวลาน้อย ยกตัวอย่างเช่น ครัวเรือนยากจนที่ยืมเงินไปลงทุนในการประกอบอาชีพเพาะปลูกพืชระยะสั้น (3 เดือน) เช่น ผักสวนครัว หอมแดง กระเทียม เป็นต้น จำนวนรอบของการใช้เงินทุนกู้ยืมเงินมาประกอบอาชีพได้จำนวนรอบมากกว่าโอกาสในการได้รับผลตอบแทนจึงสูงกว่าอาชีพด้านการเกษตร เช่น การเลี้ยงโค การเพาะปลูก ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลานานจึงจะขายผลผลิตได้

ตารางที่ 4.9 จำนวนตัวอย่างแยกตามระยะเวลาการกู้ยืมเงินจากโครงการ จำแนกตาม
ผลความสำเร็จของโครงการ และไม่ประสบความสำเร็จของโครงการ

ผลความสำเร็จ ของโครงการ	ระยะเวลาการกู้ยืมเงินจากโครงการ			หน่วย : ราย
	1 ปี	1-3 ปี	3 ปีขึ้นไป	รวม
	สำเร็จ	52 (45.72)	93 (68.89)	16 (21.62)
ไม่สำเร็จ	63 (54.78)	42 (31.11)	58 (78.38)	163 (50.31)
รวม	115 (100.00)	135 (100.00)	74 (100.00)	324 (100.00)

ค่า chi - square = 44.74 df = 2

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึง จำนวนร้อยละตามผลการดำเนินโครงการ
(สำเร็จ/ไม่สำเร็จ)

4.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำชุมชน

ในการศึกษาเพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยบางปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อความสำเร็จของโครงการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ คณะกรรมการสภาตำบล และคณะกรรมการหมู่บ้าน สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

4.2.1 การได้รับฟังการประชุมชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนเริ่มโครงการ

การได้รับการประชุมฝึกอบรม ชี้แจง ความเป็นมา วิธีการ วัตถุประสงค์โครงการ จากเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนที่ครัวเรือนยากจนจะเข้ามากู้ยืมโครงการไปดำเนินการ มีผลต่อความสำเร็จของโครงการเป็นอย่างมาก จากตารางที่ 4.10 การคำนวณค่าไคสแควสมีค่าเท่ากับ 120.32 อัตราความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 1 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ค่าไคสแควสที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าในตาราง จึงสรุปได้ว่า การได้รับฟังการประชุมชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนเริ่มโครงการมีผลต่อความสำเร็จของโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อจำแนกตามผลความสำเร็จของโครงการ พบว่า กลุ่มที่เคยได้รับการเข้าร่วมประชุมชี้แจง จากเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนดำเนินงานจะประสบผลสำเร็จมากถึงจำนวนร้อยละ 72.48 ส่วนกลุ่มที่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมรับฟังวิธีการและวัตถุประสงค์ของโครงการจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะไม่ประสบผลสำเร็จมากถึง จำนวนร้อยละ 97.17 เหตุผลที่ครัวเรือนยากจนที่เคยได้รับฟังการประชุมชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนเริ่มโครงการ จะประสบผลสำเร็จ เนื่องจากได้ทราบวิธีการ โดยเฉพาะแนวทางการคัดเลือกอาชีพ รู้และเข้าใจวิธีการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ของโครงการที่จะทำ ให้ครัวเรือนยากจนดำเนินงานโครงการอย่างไรจึงจะได้รับความสำเร็จอย่างชัดเจน ก่อนเริ่มดำเนินงาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ตารางที่ 4.10 จำนวนตัวอย่างแยกตามการได้รับฟังประชุมชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนเข้าร่วมโครงการ จำแนกตามผลความสำเร็จของโครงการ และไม่ประสบผลสำเร็จของโครงการ

หน่วย : ราย

ผลความสำเร็จ ของโครงการ	การได้รับฟังประชุมชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ		
	เคย	ไม่เคย	
สำเร็จ	158 (72.48)	3 (2.83)	161 (49.69)
ไม่สำเร็จ	60 (27.52)	103 (97.17)	163 (50.31)
รวม	218 (100.00)	106 (100.00)	324 (100.00)

ค่า Chi - square = 120.32 df = 1

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงจำนวนร้อยละตามผลการดำเนินโครงการ
(สำเร็จ/ไม่สำเร็จ)

4.2.2 การได้รับฟังประชุมชี้แจงจากผู้นำชุมชนก่อนเริ่มโครงการ

การรับฟังประชุมชี้แจงจากผู้นำชุมชนก่อนเริ่มโครงการ เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ จากตารางที่ 4.11 การคำนวณค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 119.12 อัตราความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 1 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อจำแนกตามผลความสำเร็จของโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อจำแนกผลความสำเร็จของโครงการ พบว่า กลุ่มที่เคยได้รับฟังประชุมชี้แจงโครงการจากผู้นำชุมชนในท้องถิ่นตนเอง จะประสบผลสำเร็จในโครงการมากถึงร้อยละ 78.03 ในขณะที่เดียวกันกลุ่มที่ไม่เคยเข้ารับการ

ประชุมชี้แจงโครงการจากผู้นำชุมชน จะไม่ประสบผลสำเร็จถึงร้อยละ 82.78 เหตุผลเพราะครัวเรือนที่ได้รับฟังการประชุมชี้แจงโครงการจากผู้นำชุมชนก่อนเริ่มโครงการ จะได้ทราบแนวทางการประกอบอาชีพ ลงทุนอย่างไรจึงจะได้รับผลสำเร็จ ผู้นำชุมชนจะมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ สามารถให้ข้อมูลทางเลือกในการประกอบอาชีพ รู้แหล่งวัตถุดิบในท้องถิ่น ภาวะการตลาดในระดับชุมชนเป็นอย่างดี

ตารางที่ 4.11 จำนวนตัวอย่างแยกตามการได้รับฟังประชุมชี้แจงจากผู้นำชุมชนก่อนเข้าร่วมโครงการจำแนกตามผลความสำเร็จของโครงการและไม่ประสบผลสำเร็จของโครงการ

ผลความสำเร็จ ของโครงการ	การได้รับฟังประชุมจากผู้นำชุมชน		หน่วย : ราย
	เคย	ไม่เคย	รวม
	สำเร็จ	135 (78.03)	26 (17.22)
ไม่สำเร็จ	38 (21.97)	125 (82.78)	163 (50.31)
รวม	173 (100.00)	151 (100.00)	324 (100.00)

ค่า chi - square = 119.12 df = 1

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึง จำนวนร้อยละตามผลการดำเนินโครงการ
(สำเร็จ/ไม่สำเร็จ)

4.2.8 การติดตามผลการให้คำแนะนำช่วยเหลือการดำเนินงานโครงการจากเจ้าหน้าที่ ของรัฐและผู้นำชุมชนในระหว่างดำเนินการ

การติดตามผลการให้คำแนะนำช่วยเหลือการดำเนินงานโครงการจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำชุมชนในระหว่างดำเนินการ มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ จากตารางที่ 4.12 การคำนวณค่าไคสแควร์ มีค่าเท่ากับ 143.85 อัตราความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 1 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าในตาราง จึงสรุปได้ว่าการได้รับการติดตามจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำชุมชน มีผลต่อความสำเร็จของโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อจำแนกตามผลความสำเร็จของโครงการ พบว่า กลุ่มที่ได้รับการติดตามผลและให้ความช่วยเหลือแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำชุมชน จะประสบผลสำเร็จในโครงการมากถึงร้อยละ 83.65 ในขณะที่กลุ่มที่ไม่เคยได้รับการติดตามช่วยเหลือให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำชุมชนจะไม่ประสบผลสำเร็จในโครงการมากถึงจำนวนร้อยละ 82.03 เหตุผลเนื่องจากการติดตามผลให้คำแนะนำช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำชุมชนอย่างต่อเนื่อง จะสามารถรับทราบปัญหาการดำเนินงานที่ครวเรื้อนประสบ และสามารถให้การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาได้ทันที

ตารางที่ 4.12 จำนวนตัวอย่างแยกตามการได้รับการติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือจาก
เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำชุมชนในระหว่างดำเนินการ จำแนกตามผล
ความสำเร็จของโครงการและไม่ประสบความสำเร็จของโครงการ

ผลความสำเร็จ ของโครงการ	การได้รับการติดตามจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำชุมชน		รวม
	เคย	ไม่เคย	
สำเร็จ	133 (83.65)	28 (16.97)	161 (49.69)
ไม่สำเร็จ	26 (16.35)	137 (83.03)	163 (50.31)
รวม	159 (100.00)	165 (100.00)	324 (100.00)

ค่า chi - square = 143.85 df = 1

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงจำนวนร้อยละตามผลการดำเนินงานโครงการ
(สำเร็จ/ไม่สำเร็จ)

4.8 ความคิดเห็นของครัวเรือนเป้าหมายที่มีต่อโครงการ

ครัวเรือนยากจนส่วนใหญ่ร้อยละ 93.7 มีความต้องการกู้ยืมเงินทุนจากโครงการเพิ่มอีก ทั้งนี้มีเหตุผลเพราะจะสามารถนำเงินทุนจำนวนมากดังกล่าวไป ลงทุนในการประกอบอาชีพ ได้มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้รายได้ของครัวเรือนยากจนเพิ่มขึ้นในที่สุด สำหรับผู้ที่ไม่ต้องการกู้ยืมเงินเพิ่ม จำนวนร้อยละ 6.3 นั้น มีเหตุผลเพราะไม่สามารถจะชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดคสัญญญา บางครัวเรือนไม่ต้องการกู้ เพราะกลัวเป็นภาระการใช้กินหนี้สิน

ตารางที่ 4.18 จำนวนร้อยละของครัวเรือนยากจนจำแนกตามความต้องการกู้เงินยืมโครงการเพิ่ม

ความต้องการยืมเงินกู้เพิ่ม	จำนวนร้อยละ
ต้องการ	93.7
ไม่ต้องการ	6.3

4.8.1 ความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนที่คิดว่ายืมเงินโครงการไปแล้วจะประสบ ความสำเร็จ

ครัวเรือนยากจนส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.5 มีเหตุผลที่คิดว่าหากยืมเงินโครงการไปแล้วจะประสบผลสำเร็จเพราะทำให้ครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 43.5 คิดว่าสามารถมีเงินทุนในการประกอบอาชีพ ร้อยละ 35.8 มีเหตุผลว่าจะมีงานทำเพิ่มขึ้น และร้อยละ 9.3 ให้เหตุผลในด้านอื่น ๆ

ตารางที่ 4.14 จำนวนร้อยละของครัวเรือนยากจนจำแนกตามเหตุผลในการกู้ยืมเงิน
โครงการไปแล้วจะประสบความสำเร็จ

เหตุผลที่คิดว่าประสบผลสำเร็จ	จำนวนร้อยละ
ครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น	60.5
มีเงินทุนในการประกอบอาชีพ	43.5
มีงานทำเพิ่มขึ้น	35.8
อื่น ๆ	9.3

หมายเหตุ : แต่ละเหตุผลผู้ตอบสามารถตอบได้หลายคำตอบ

4.8.2 ความคิดเห็นของครัวเรือนยากจนที่คิดว่ายืมเงินโครงการไปแล้วจะไม่ประสบ
ความสำเร็จ

ครัวเรือนยากจนร้อยละ 21.3 มีเหตุผลที่คิดว่าหากยืมเงินโครงการไปแล้วจะไม่
ประสบผลสำเร็จ เพราะไม่ทำให้ครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20.0 คิดว่ามีภาระหนี้สิน
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 32.7 มีเหตุผลว่าราคาผลผลิตตกต่ำจะทำให้ขาดทุน ร้อยละ 60.8 คิดว่า ตลาด
รับซื้อผลผลิตมีจำกัด ทำให้ขายผลผลิตไม่ได้ ร้อยละ 13.6 คิดว่าภัยธรรมชาติจะก่อให้เกิดความ
เสียหาย ร้อยละ 7.1 คิดว่าขาดความรู้ความชำนาญในอาชีพที่ทำ และร้อยละ 66.0 ให้เหตุผลว่า
เงินทุนที่ได้ยืมจากโครงการฯ น้อยเกินไป หากกู้ยืมไปแล้วไม่ประสบความสำเร็จ

ตารางที่ 4.15 จำนวนของครัวเรือนยากจนจำแนกตามเหตุผลในการกู้ยืมเงิน โครงการไปแล้ว
ไม่ประสบความสำเร็จ

เหตุผลที่คิดว่าไม่ประสบความสำเร็จ	จำนวนร้อยละ
ไม่ทำให้ครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น	21.3
มีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น	20.0
ราคาสินค้าตกต่ำทำให้ขาดทุน	32.7
ตลาดรับซื้อผลผลิตมีจำกัดทำให้ขายผลผลิตไม่ได้	60.8
ภัยธรรมชาติก่อให้เกิดความเสียหาย	13.6
ขาดความรู้ ความชำนาญ ในอาชีพที่ทำ	7.1
เงินทุนที่ได้จากโครงการฯ น้อยเกินไป	66.0

หมายเหตุ : แต่ละเหตุผลผู้ตอบสามารถตอบได้หลายคำตอบ

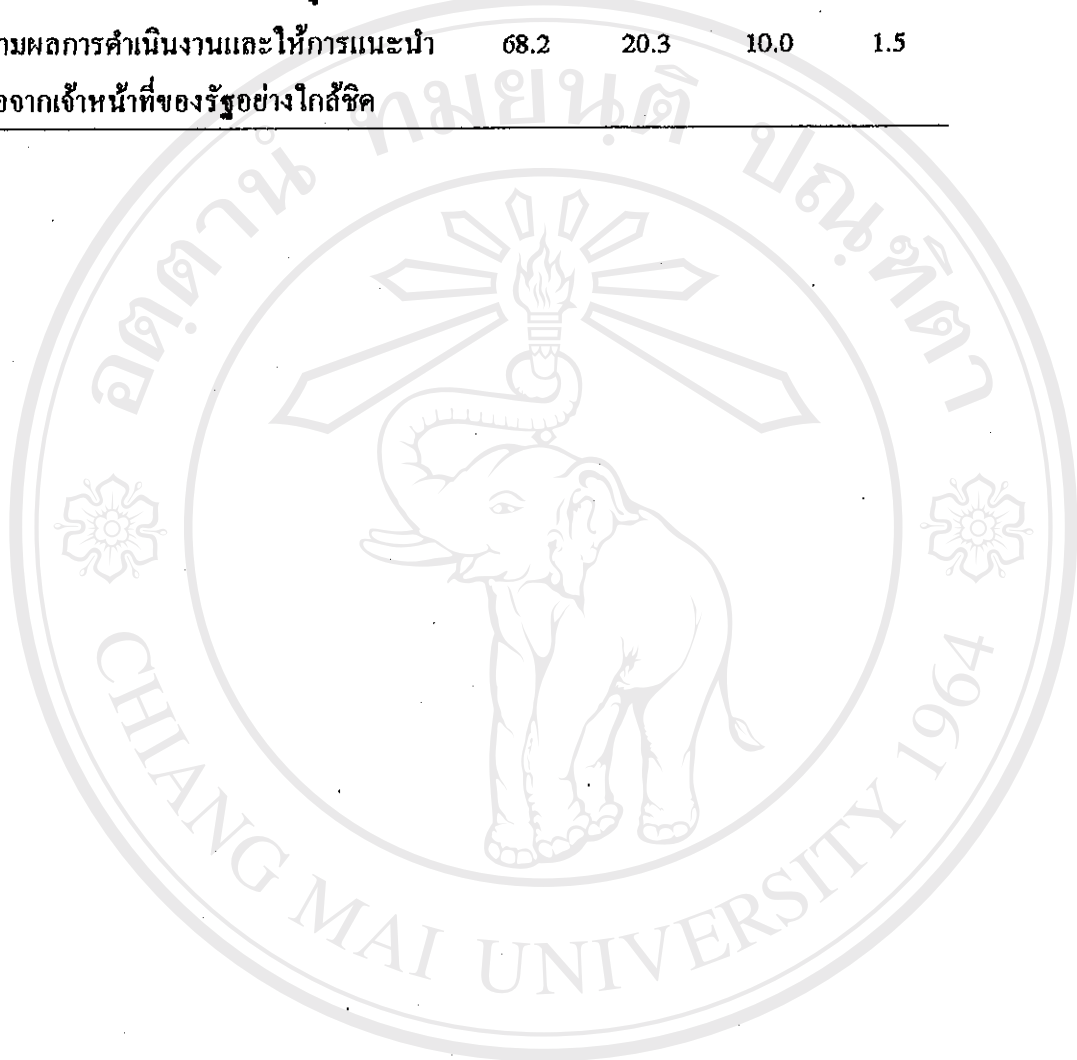
4.4 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำชุมชนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนในจังหวัดฉะเชิงเทรา

จากตารางที่ 4.16 เห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล ได้แก่ พัฒนาการอำเภอ พัฒนากร และผู้นำชุมชน ได้แก่ กรรมการหมู่บ้าน กรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นว่าจำนวนเงินที่กู้ยืมจากโครงการ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการมากถึงร้อยละ 80.7 รองลงมา ได้แก่ การเตรียมชุมชนร้อยละ 79.2 และสัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้ ร้อยละ 75.2 การกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่น มาก่อนเข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 77.1 เป็นอันดับต่อมา ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการน้อยในความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้นำชุมชน ได้แก่ สถานภาพสมรส การมีกรรมสิทธิ์ถือครองในที่ดิน ส่วนปัจจัยที่เหลือมีผลต่อความสำเร็จของโครงการในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.16 จำนวนร้อยละของเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำชุมชนจำแนกตามความคิดเห็น
ในปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีผล
1. เพศ	54.0	19.8	24.2	2.0
2. อายุ	51.2	20.7	17.8	10.3
3. สถานภาพสมรส	20.1	48.4	7.3	5.8
4. การศึกษา	59.0	14.3	19.2	2.1
5. อาชีพ (ก่อนเข้าร่วมโครงการ)	65.3	11.0	23.2	0.5
6. จำนวนคนในครัวเรือน	50.9	40.4	4.2	4.5
7. รายได้ของครัวเรือน/ปี (ก่อนเข้าร่วมโครงการ)	64.0	7.8	21.2	7.0
8. รายจ่ายของครัวเรือน/ปี	63.7	14.7	4.0	17.6
9. สัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้	75.2	14.0	3.4	7.4
10. จำนวนเงินที่กู้ยืมจากโครงการ	80.7	14.7	4.6	-
11. รายได้จากการใช้เงินที่กู้ยืมลงทุนในอาชีพนั้นๆ	61.3	18.5	9.0	11.2
12. ระยะเวลาการกู้ยืมโครงการจนถึงขายผลผลิตได้	50.7	39.8	10.5	1.0
13. การกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่นเข้ามาก่อนเข้าร่วมโครงการฯ	77.1	16.6	5.3	6.0
14. การเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์	51.7	19.4	23.7	5.2
15. การเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ	54.2	21.3	19.8	4.7
16. การเตรียมชุมชน	79.2	13.5	5.0	2.3
17. การวิเคราะห์และคัดเลือกอาชีพ	71.7	14.7	3.1	10.5
18. การมีกรรมสิทธิ์ถือครองในที่ดิน	50.5	41.2	3.7	4.6
19. โอกาสทางเศรษฐกิจของหมู่บ้าน	70.7	17.7	8.0	3.6
20. ทักษะติดต่อโครงการฯ	68.0	10.2	3.5	18.3
21. ทักษะติดต่อการประกอบอาชีพ	59.2	20.3	10.4	10.1
22. ทักษะการผลิต	57.1	19.4	20.0	3.5
23. พฤติกรรมการทำงานของครัวเรือนยากจน	69.3	12.8	11.2	6.7

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีผล
24. การบริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน	70.2	18.5	6.0	5.3
25. การติดตามผลการดำเนินงานและให้การแนะนำช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างใกล้ชิด	68.2	20.3	10.0	1.5

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved